

Sabiedrība prasa pārmaiņas

Cēsis gatavas arī maksāt

Cēsu novada pašvaldības deputāti pieņēmuši lēmumu, ka no janvāra sāks līdzfinansēt novadā deklarēto bērnu mācīšanos arī skolās, ko nav dibinājusi pašvaldība.

To vidū ir vecāku biedrības veidotā Cēsu Jaunā sākumskola. Tā darbojas piekto gadu, ir pieprasīta. Cēsu pašvaldība morāli atbalstījusi privātas skolas izveidošanos, kaut vietējā sabiedrībā par šīs mācību iestādes vajadzību viedokļi dalījās.

Uz jautājumu, kāpēc Cēsu pašvaldība nelika šķēršļus, tieši otrādi – dažā ziņā atbalstīja alternatīvas skolas izveidošanos pilsētā, skaidro novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs: “Arī tagad viedokļos nav vienprātības, sabiedrībā tā tam jābūt. Ja ir jauns izglītības piedāvājums, kas apmierina daļas sabiedrības prasības izglītībā, vecāku gaidas no skolas, tad pieprasījumu nevajag apturēt. Vecāku dibinātā Cēsu Jaunā sākumskola radās no nulles, tā nebija no pašvaldības pārņemta skola, lai ienestu jaunus vēsmas izglītībā. Skolas ieceres laikā vēl nebija uzņemts neviens bērns. Tagad Jaunajā sākumskolā mācās ap simts bērnu. Tas nozīmē, ka pēc šādas mācību iestādes ir pieprasījums. Vairs netiks šķiroti, kur bērns mācās, kurš pašvaldības, kurš biedrības dibinātā skolā. Visas valsts licencētās un akreditētās mācību iestādes no pašvaldības par katru audzēkni, kas deklarēts novadā, saņems finansējumu pēc vienādiem kritērijiem.

Pašvaldība no valsts saņem finansējumu par katru deklarēto bērnu. Ja pašvaldība par katru pieaugušo cilvēku caur iedzīvotāju ienākuma nodokli saņem finansējumu ar koeficientu viens, tad par katru deklarēto bērnu līdz sešu gadu vecumam ar koeficientu 3,65. Par bērnu no sešiem līdz 18 gadiem pašvaldība saņem finansējumu ar koeficientu 2,4. Tā valsts nodod pašvaldību rīcībā naudu, kas tērējama, lai bērni skolotos. Ja vecāki bērnam izvēlas privātu skolu, ja redzams, ka skola aug no gada gadā, kāpēc tai likt šķēršļus? Atbalstot arī alternatīvas mācību iestādes darbību, pašvaldība garantē, ka ģimenes saņems izglītības pakalpojumu, pēc kura tās tiecas. Pēdējā laikā arvien vairāk saskaros ar to, ka ģimenes no citurienes gatavas pārcelties uz Cēsīm, jo viņus interesē izglītības iespējas Cēsīs, vai tās būtu valsts ģimnāzijas, pamatskolas vai alternatīvā Jaunā sākumskola. Tas ir aplieci-

nājums, ka mūsdienu vecāki maina dzīvesvietu par labu bērna izglītībai. Tas pašvaldībai jāizmanī labā nozīmē. Jo plašāks izglītības piedāvājums būs pašvaldības teritorijā, jo zināmā mērā radām konkurējošāku vidi izglītībā.

Mūsu dibinātajās izglītības iestādēs viens bērns vidēji izmaksā 54 eiro mēnesī. Alternatīvajās, privātajās izglītības iestādēs izmaksas par viena bērna skološanu svārstās ap 200 eiro mēnesī. Pašvaldība par visiem tajā deklarētajiem skolēniem un pirmsskolu audzēkņiem maksās savu noteikto summu. Ja ģimene izvēlējies alternatīvu skolu pašvaldības dibinātajai, tad tai jāpiedalās mācību iestādes finansēšanā no personīgajiem līdzekļiem.

Pašvaldība šoruden sāka attīstīt domu par konkurences veidošanu arī sporta izglītībā. Ja Cēsu novada bērns vēlas apmeklēt valsts licencētu treniņu programmu, tad to nevajadzētu liegt ne pašvaldības dibinātajā sporta skolā, ne sporta klubā. Pašvaldība, piemērojot šādu pieeju sporta izglītības finansēšanā, novadā veicinātu plašāku sporta veidu piedāvājumu. Vārbut pie mums ir sporta veidi, kuras pašvaldība vēl nepiedāvā, bet bērnu vecāki vēlas? Ja treneris strādā ar licenci, ja audzēkņiem ir panākumi, ja Cēsu bērni startē sacensībās, pārstāvēt novadu, tad pašvaldībai jānodrošina iespēja, lai novadā rastos augsta līmeņa klubi, un jādod iespēja augt jau esošajiem.

Nav pareizi, ja valstiski atzīts klubs, kurš jau tagad apvieno teju 90 Cēsu bērnu, no pašvaldības nesaņem pietiekamu atbalstu. Pašvaldības iesaistīšanās sporta izglītības daudzpusības veicināšanā bērnu vecākiem dod ziņu, ka privāti izveidots sporta klubs ir leģitīms. Vecāki var būt droši par kvalitāti darbā ar bērniem.”

Cēsu mērs uzsver, ka diskusija par pašvaldības atbalstu ir sākuma stadijā. Ar deputātiem diskusija jau notikusi, domes Izglītības nodaļai dots uzdevums izpētīt iespējamus risinājumus par nodokļu maksātāju naudas taisnīgu sadalīšanu. “Ceru, ka akreditētie sporta klubi, kuros trenējas Cēsu novada bērni, arī no pašvaldības ar laiku saņems finanšu daļu,” saka Jānis Rozenbergs, piebilstot, ka no Izglītības un zinātnes ministrijas Cēsu pašvaldība jau saņēmusi akceptu - tai ļauts alternatīvajā Cēsu Jaunajā sākumskolā finansēt bērnu darbu pakalpojumus Cēsīs deklarētajiem bērniem par tādu summu, kādu pašvaldības atvēl saviem dibinātajiem bērnu darbiem, bet tur trūkst vietu. Alternatīvi veidotā izglītības iestāde mazinājusi rindu pirmsskolas vecuma bērnu iestādēs. □

Jānis Rozenbergs:

- Nav pareizi, ja valstiski atzīts klubs, kurš jau tagad apvieno teju 90 Cēsu bērnu, no pašvaldības nesaņem pietiekamu atbalstu.

Līgatnē būs reforma izglītībā

Līgatnes novada dome pagājušajā nedēļā paziņoja, ka apstiprinājusi koncepciju par to, kādas izmaiņas veicamas novadā līdzšinējā izglītības jomā. Koncepciju izstrādājusi novada domes veidotā izglītības reformas darba grupa. Tā pieaicinājusi Latvijas izglītības sfēras autoritātes, kā arī apzinājusi procesus un analīzējis cēloņus, kā vecāki izvēlas skolu bērnam, ko sagaida no izglītības iestādes.

Drabešos visu sāk no jauna

Gada sākumā Izglītības un zinātnes ministrija kārtējo reizi ziņoja, ka tā pārtrauks vispārīgā izglītībā internātskolu finansēšanu, tas skartu arī Amatas novadu. Ministrija uzsvēra, ka skolas, kas veidotas pēc sociāla principa, ir sevi izsmēlušas. Tas nozīmēja, ka janvārī, tieši mācību gada vidū, visas saistības klasiskās internātpamatskolas uzturēšanā Drabešu pagastā pārietu Amatas novada domei. Tajā skaitā atbildība par skolēniem, skolotājiem un pašu mācību iestādes kompleksu, kas veidojies gadu desmitos.

Māris Timermanis, Amatas novada izpilddirektors, 2017. gada pašvaldību vēlēšanās, būdams deputātu kandidāts, atbalstīja ideju internātskolu reorganizēt, lai tās vietā radītu pamatskolu ar alternatīvi veidotu mācību procesu. “Tāda skola nevar vienā dienā rasties - ar rīkojumu. Tā būtu skola, kurā izglītības satura apgušanas veids ieinteresētu tieši bērnu vecākus,” uzsver M. Timermanis. Kad Amatas novada dome pavasarī pieņēma lēmumu apvienot Drabešu sākumskolu un internātpamatskolu, tās mērķis bija veidot jauna tipa pamatskolu, kurā izmantots jaunu pieeju zināšanu nodošanā skolēniem. “Pašvaldības savā starpā konkurē par vecāku un skolēnu interesi. Lai to iegūtu, pašvaldībai jāpiedāvā produkts, kas saucas mūsdienīga izglītība, jo glītāk izglītības produktu iepakos, jo interesantāks tas šķitīs sabiedrībai. Mūsdienās ir pieprasījums, lai bērnu izglītšana nenotiktu tikai klasiski, kad pedagogs, pie tāfeles nostājies, runā un klase klausās. Skolēnu vecāki pieprasa, lai pedagogi aktīvi vai interaktīvi klasi iesaistītu arvien interesantākās mācību formās. No skolas tiek gaidīts, lai arī

No 404 skolas vecuma bērniem Līgatnes novadā šobrīd 42 procenti mācās novada vidusskolā - vienīgajā vispārīgā izglītībā skolā pašvaldībā. Liela daļa vecāku bērniem izvēlējušies mācības ārpus novada, tāpēc šobrīd 58 procenti līgatniešu ikdienā mēro ceļu uz vispārīgā izglītībā vai profesionālajām skolām ārpus Līgatnes, tajā skaitā mācās arī ārsmēs. Gandrīz 60% bērnu mācās netālu esošajās mācību iestādēs, lielākoties Siguldā.

Līgatnes novada domes priekšsēdētājs Ainārs Šteins: “Esmu pārliecināts, ka Līgatnē ir iespējams izveidot skolu, kas kļūs par Latvijas izglītības etalonu. Skolu, kurā bērni mācās nevis tāpēc, ka vajag, bet tāpēc, ka viņi grib mācīties tieši šeit.” To apgalvojot, domes priekšsēdētājs norāda uz izpēti grupas secinājumu, ka novadā jāpiedāvā iespējas veidoties skolai, kurā radīts moderns mācī-

bu process. “Jāatzīst, ka šī brīža izglītības joma Līgatnē nav mūsdienīga un tai ir nepieciešamas pārmaiņas.”

Reorganizējot Līgatnes novada vidusskolu, paredzēts, ka Augšlīgatnē tiks veidota no vidusskolas neatkarīga sākumskola. Izglītības komisija, izskatot dažādus sākumskolas izveidošanas modeļus, pieļāva iespēju, ka Augšlīgatnē jāaicina darbā tādi pedagogi, kuri jau iedziļinājušies un spētu strādāt, vadot mācību procesu, izmantojot jaunas metodes. “Būtu posms reformas veiksmīgā realizācijā būs izglītības padomei. Tajā tiks pārstāvētas visas Līgatnes izglītības iestādes, iesaistīti jomas eksperti, izstrādāts vienots izglītības sistēmas vērtību kodekss,” saka A.Šteins. □

Māris Timermanis:

- Pašvaldība pirmā spēra svarīgus soļus - pārņēma valsts skolu, saglabāja Drabešos izglītības funkciju, skolu pakļāva konkurencei. Ieguldām līdzekļus ēku renovācijā, pēc pieprasījuma finansējam mācību līdzekļu pirkšanu. Skola pati nosaka, kādi mācību materiāli vajadzīgi. Tā pašvaldība atbalsta un attīsta idejas. Naktsmītnes skolēniem, ja tas būs nepieciešams, pašvaldība Drabešos nodrošinās pati.

nātskolas, var būt grūti iesaistīties skolas darbā. Pašvaldībā cer, ka Drabešu Jaunajā pamatskolā patīs sastrādāties ar audzēkņu vecākiem. Daļa ģimeņu jau tagad mācību procesam skolā pievērš uzmanību, jo jaunākās klases veido galvenokārt bijušās Drabešu sākumskolas audzēkņi.

Pagājis mācību gada pirmais semestris, kopš darbojas Drabešu Jaunā pamatskola. Vēl pašvaldība nevērtēs, cik lielā mērā skolā organizētais izglītības darbs kļūvis veiksmīgāks. “Pašvaldība pirmā spēra svarīgus soļus - pārņēma valsts skolu, saglabāja Drabešos izglītības funkciju, skolu pakļāva konkurencei. Ieguldām līdzekļus ēku renovācijā, pēc pieprasījuma finansējam mācību līdzekļu pirkšanu. Skola pati nosaka, kādi mācību materiāli vajadzīgi. Tā pašvaldība atbalsta un attīsta idejas. Naktsmītnes skolēniem, ja tas būs nepieciešams, pašvaldība Drabešos nodrošinās pati,” informē M. Timermanis. □

Lappusi sagatavoja
MAIRITA KAŅEPE

Pirms diviem gadu desmitiem biedrība "Tautskola 99 Baltie Zirgi" Drustos veidoja tradicionālajām mācību iestādēm alternatīvu skolu. Interesi par alternatīvi veidotu mācību darbu izrādīja arī bērnu vecāki. Interese turpinās, un biedrībai "Tautskola 99 Baltie Zirgi", kuru vada pedagogs Ojārs Rode, tagad ir skolas - filiāles Ikšķilē un citur.

MAIRITA KAŅEPE

"Tautskola 99 Baltie Zirgi" vadītājs un matemātikas skolotājs Ojārs Rode ievirza jaunu procesu, lai septiņus kilometrus no Drustu centra paceltos pēc īpaša projekta biedrības būvēts skolas nams.

"Kāda mācīšanās Drustos klasē, ja uzsnidzis pirmais sniegis! Visiem gribas doties uz Egles kalnu ar ragavām!" - tādā noskaņojumā matemātikas skolotāju O.Rodi "Druva" satika šīs ziemas retajā baltajā dienā pēc puteņa. Pedagogi gatavojās mācību dienai, arī matemātikas skolotājam bija idejas, kādus uzdevumus uzticēs veikt nodarbībās brīvdabā. Tie veicinās zināšanu nostiprināšanu.

"Mācot matemātiku, allaž domāju, lai prasības nebūtu pārāk augstas vai neizrādītos niecīgas. Pedagogam alternatīvajā skolā bieži savās prasībās jābalansē kā uz naža asmens, jo situācijas prasa strādāt gudri, nezaudēt pedagoģiskās maņas," uzsver O.Rode. "Audzēkņu vecāki uzmeklē mūsu skolu, jo meklē bērnam vislabāko.

Maza skola kā vienota saime

■ **CELTNIECĪBAS VIETA** kalna virsotnē jau sagatavota, topošā skolas teritorija iekopta, lai Egles kalnā jau šoziem daļu mācību dienas varētu notikt brīvā dabā un nodarbības apajā, stiklotā būvē pie kamīna.

Foto: MARTA MARTINSONE-KAŠA

Pie mums nonākuši, saņem par to pārliecību. Pedagogi, kuri atrod mūsu skolu Drustos, paši piesakās darbā, jo viņos ir pārliecība, ka spēš labi strādāt. Grūti pateikt, kā tas iekārtojies, bet patiešām visi skolotāji, kuri ienākuši mūsu skolā, pēc savas būtības jutuši aicinājumu tā strādāt.

Darbs alternatīvajā skolā ir aicinājums. Skolēnu skaitu apzināti neaudzējam lielāku, tāpat nevienam skolotājam pie mums nevar iegūt pilnas slodzes darbu. Pieredze rāda - ja bērnu mācību grupā ir vairāk, daudzas labas ieceres nojūk. Skolā reizē bijuši līdz 30 bērniem, esam guvuši darbā labu pieredzi. Tomēr esam secinājuši, ka skolo-

tājam vislabāk strādāt grupā, kurā apvienoti ne vairāk kā 15 skolēni, kas mācās no 1.līdz 9.klasei. Tad pedagogam ik dienu ir laiks ar katru bērnu aprunāties, katru dienu izsekot, ko skolēns jau apguvis, kurš audzēknis ir tik patstāvīgs, ka skolotāja lielu uzmanību nevajadzētu, bet ar kuru bērnu jāpastrādā vairāk.

Tā vakar pilnīgā klusumā ritēja matemātikas stunda, ikviens bija iegrimis uzdevumu risināšanā. Kā skolotājs pat sāku ilgoties pēc kāda troksnīša stundā. Klasē bija absolūts klusums, jo katrs bija iegrimis sava matemātikas uzdevuma risināšanā. Klusums mācīšanās laikā nebija atkarīgs tikai no ma-

nis, pieaugušā, arī no bērniem, jo viņiem bija vēlme mācīties.

Alternatīvi veidotā pamatskolā neuztur konkurences garu. Vienīgā sacensība veidojas, kad 1. līdz 9. klašu saime sanāk uz sporta stundu. Tā notiek katru dienu. Sporta stundas ir tik daudzveidīgas, lai bērni attīstītos fiziski, bet atzīmes par sportošanu netiek liktas. "Tas pats ir arī matemātikā - atzīmes nelieku, bet par katru bērnu labi zinu, cik tālu viņš mācībās ticis, ko atkārtosim vai no jauna apgūsim," ikdienu pedagoga darbā raksturo skolotājs un piebilst, ka bērnu vecāki uzticas pedagogu darbam, lieki nesatraucas.

9. klasi beidzot, skolēniem jā-

nokārto valsts eksāmens. "Lai gan man ir cits viedoklis šajā jautājumā, atbalstu tādu izvērtēšanas veidu. Taču domāju, ka 9. un 12. klases eksāmenu atzīmēm nevajadzētu būt izšķirošām, lai skolēns iestātos nākamajā skolā. Vai tad netrūkst piemēru, ka mācību noslēguma eksāmenā jaunieši ieguvuši augstu novērtējumu, bet studējot nespēj apliecināt vajadzīgās zināšanas matemātikā? Kam der tāda kontrole ar eksāmenu kārtošānu, ja skolas laikā audzēknim nav bijusi motivācija sistemātiski mācīties. Vai šodien ir derīgas tādas izglītības iestādes, kurās bērni tā arī nav motivēti paši savā izglītībā?"

Mūsu skolu Drustos uzmeklē vecāki, kurus interesē noteiktas vērtības. Ābols no ābeles tālu nekrīt, un arī bērni ir orientēti uz zināšanu gūšanu. Satiekoties skolā šādiem bērniem, veidojas ļoti saskaņīga vide. Šobrīd tā pie mums ir tuvu ideālam. Vecāki aktīvi sadarbojas ar skolu, bērni to redz un novērtē, pieaugušo vidū jūtas brīvi un labi. Skolotājiem tas gan nekadu brīvību nesola, jo valsts noteiktajā izglītības standartā skolēniem viss jāapgūst."

Alternatīvi veidotās skolas darbībā izceļ arī sociālo aspektu. Ja bērns ir vienīgais ģimenē, tad skolas saime dod viņam brāļus un māsas. Vecākie ir laimīgi, ka ir kāds aprūpējama, bet mazākie ar prieku iesēžas klēpī. Ne visās ģimenēs ir arī pieaudzis vīrietis. O. Rodi skolā godā par opī, un skolotājs neslēpj, ka tas viņam patīk. Bērni ielāgojuši, ko nozīmē cieņjama cilvēka teiktais, un saka: "Ja opis teica, tas jāņem vērā." □

Skolotājas izvēles

MAIRITA KAŅEPE

Cēsu Jaunā skola, bērnu vecāku veidota, ar jaunu pieeju mācībām, darbojas piekto gadu. Tā izaugusi un septembrī pirmo reizi atvēra 6. klasi, nākamo rudeni vecākā būs 7. klase. Mācību gada sākumā skola aicināja tās komandā pievienoties radoši domājošus pedagogus nepilnas slodzes darbam ar desmit vai mazliet vairāk bērniem klasēs. Tādu informāciju mājaslapā ievietoja skolas direktore Agnese Pilsuma, papildinot ar pedagogu kopīgu fotogrāfiju. Tās centrā Kristīne Lauriņa - jaunā franču valodas skolotāja, kuras ģimene no Francijas tikko pārcēlusies uz dzīvi Latvijā.

"Vadīju latviešu skolu Strasbūrā un kādā no pedagogu semināriem klausījos skolotājā. Man patika, kā viņa stāstīja par Cēsu Jauno skolu, tāpēc aizdomājos - kad pārcelsimies uz dzīvi Latvijā, varbūt pieteikties tajā darbā? Saprātu, ka pati varu tā mācīt - citādi, netrādicionāli. No pašas skolas gadiem, ko pavadīju Rīgā, palicis atmiņā, ka skolas režīms bija stingri noteikts, bet Cēsu Jaunajā skolā tā nav. Tiklīdz pieteicos, izrādījās, ka skola jau sen gribējusi franču valodu kā pirmo svešvalodu, tikai

nav bijis skolotāja. Angļu valodu mūsdienu bērni apgūst paši, skolai vairāk jāpievēršas gramatikas pamatiem."

Kristīne un viņas vīrs, vēl Francijā esot, noskatījuši ģimenei māju stundas braucienā no Cēsīm, tāpēc arī ceļš skolotāju atvedis uz Cēsu Jauno skolu. "Man uzreiz iepatikās skolas gaisotne, tajā jūtama brīvības klātbūtne un iespēja izpausties. Viss citādi, nekā atceros no saviem skolas gadiem Rīgā. Labprāt sāku mācīt franču valodu, Francijā valodas mācīšanai esmu ieguvusi diplomu. Tādu Latvijā nevar iegūt. Taču man pietrūkst Latvijā vajadzīgo pedagoģijas kursu."

Tāpēc Kristīne Lauriņa tagad

Kristīne Lauriņa:

- Meita jau liela, gudra, neatkarīga - 11 gadi, bet puikam vien astoņi gadi, viņš nav tik pārliecināts par sevi. Tāpēc labi, ka ikdienā blakus ir māsa, kurai pajautāt, ja kaut ko latviski nesaprot.

studē arī Latvijas Universitātes Cēsu filiālē: "Man vajadzīgas jaunas zināšanas. Mācīt bērnus Francijā un Latvijā nav viens un tas pats. Šogad mācu franču valodu 6. klasei kā otro svešvalodu, bet pārējiem bērniem vadu fakultatīvas stundas. Bērnu vecāku interese ir lielāka, nekā šobrīd varu uzņemt bērnus un nodrošināt stundas, jo, sākot svešas valodas apgušanu, grupā nevajadzētu būt vairāk par desmit bērniem."

Skolotāja Kristīne laipni uzņemta arī Draudzīgā Aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzijā, lai pasniegtu franču valodas stundas. Ģimnāzijā tas piedāvāts kā izvēles priekšmets 10. un 11. klasēm, bet daži puīši no 7. klases arī izrādījuši interesi par iespēju jau pamatskolas vecumā iepazīt franču valodu.

"Skolas izvēle manis pašas diviem bērniem gan nebija viegla. Tā kā zinājām, ka dzīvosim Zosēnos, kāds man pastāstīja par tautskolu, un tā man šķita pati labākā iespēja," saka Kristīne, kuras rīti tagad sākas ar meitas un dēla vešanu uz alternatīvo skolu Drustos. "Par Latvijas izglītības sistēmu neko nezināju ne kā skolotāja, ne kā mamma. Zosēnu pagastā skolas vispār nav, ir vidusskola Jaunpiebalgā un Vecpiebalgā, Taurenē, Dzērbenē un

■ **MAMMA.** Alternatīvās skolas Cēsīs un Drustos iepazinusi, Kristīne Lauriņa priecājas, ka skolā Drustos abi - meita un dēls - mācās, esot līdzās.

Foto: MARTA MARTINSONE-KAŠA

Drustos pamatskola. Taču satiku ģimēni, kuras bērns mācījies tautskolā Drustos, tās ģimenes pieredzi iepazīstot, jau pagājušajā ziemā, no Francijas atbraukuši, piedalījāties tautskolas sarīkotajā Ziemas saulgriežu sagaidīšanā Piltiņkalnā. Tas patika, un joprojām šķiet, ka pārejas periodā šī skola bērniem ir ļoti laba.

Visi skolēni mācās kopā. Pat īsti nezina, kurā klasē pēc zināšanām un spējam iekļaujas mani bērni, jo tautskolas pedagogi ar viņiem daudz strādā individuāli. Ceru, ka mācību gada laikā meita, kurai vajadzētu iet 5. klasē, progresēs un atbildīs klases zināšanu un prasmju līmenim visos mācību priekšmetos. Iespējams, daļu no tiem nāksies vien atkārtot, jo tos

jau mācījusies Francijā, tikai tagad latviešu valodā tas prasa papildu piepūli.

Kristīnes bērniem skolā patīkot brīvības sajūta, tas, ka kopā ir dažāda vecuma skolēni un var mācīties no citiem. "Man patīk, ka bērniem ierāda manuālās lietas - aušanu, metālkalšanu, darbu ar mālu -, visu, ko bērns vēl neprot pateikt ar vārdiem, pasaka ar rokām. Bērni ir tā iejutušies, ka viņiem nav tik svarīgi, cikos tieši es ieradīšos viņiem pakal. Pirmais gads abiem būs adaptācijas gads. Ar pedagogiem runājot, ieteicos, ka vienu rītu varētu visiem Drustu tautskolā mācīt franču valodu. Kāpēc ne, ja esmu mamma, kura reizē var būt arī franču valodas skolotāja?" □